

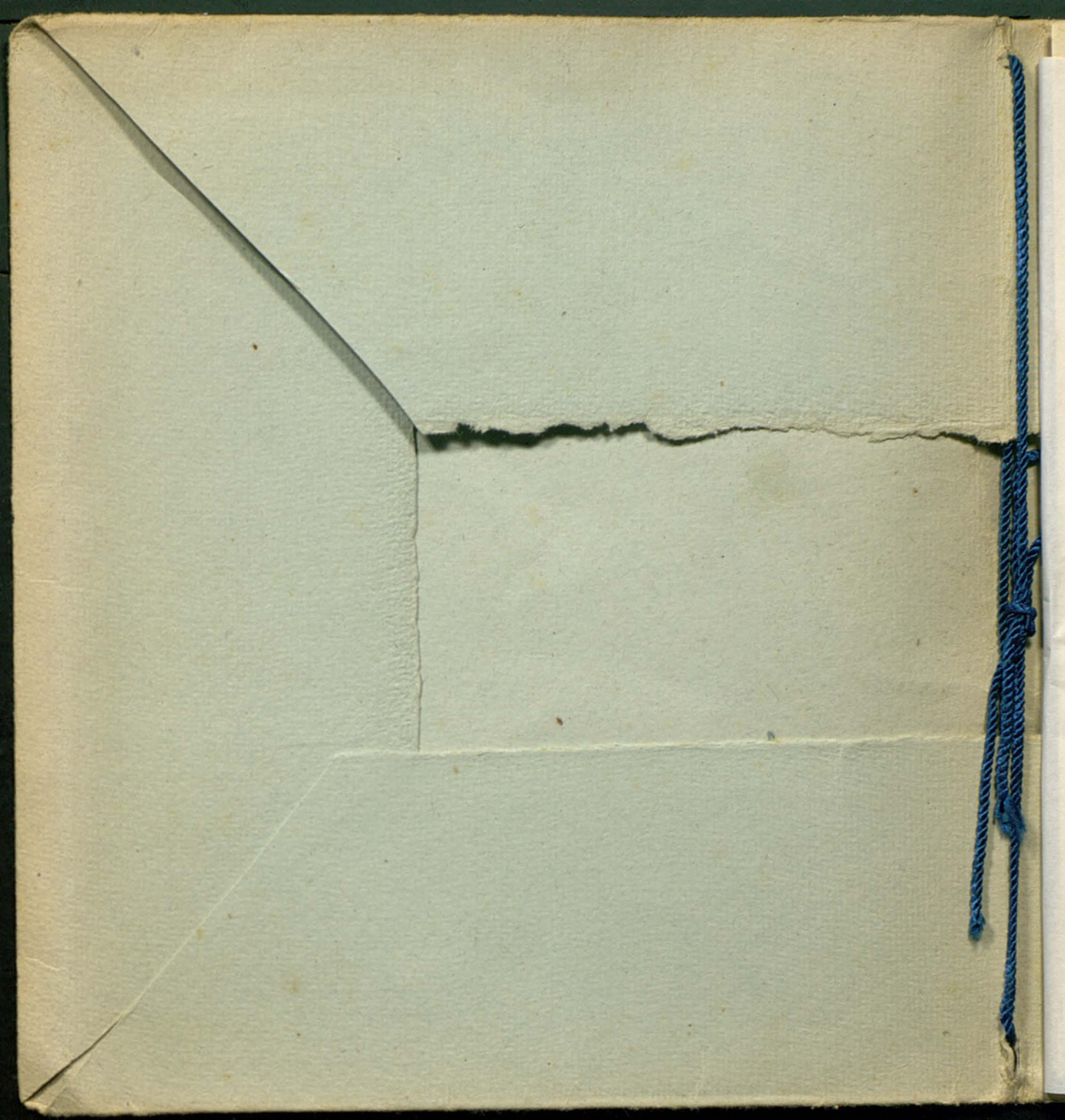
J. VALLVERDÚ

LES VA
CANCES DE
RELOTGE

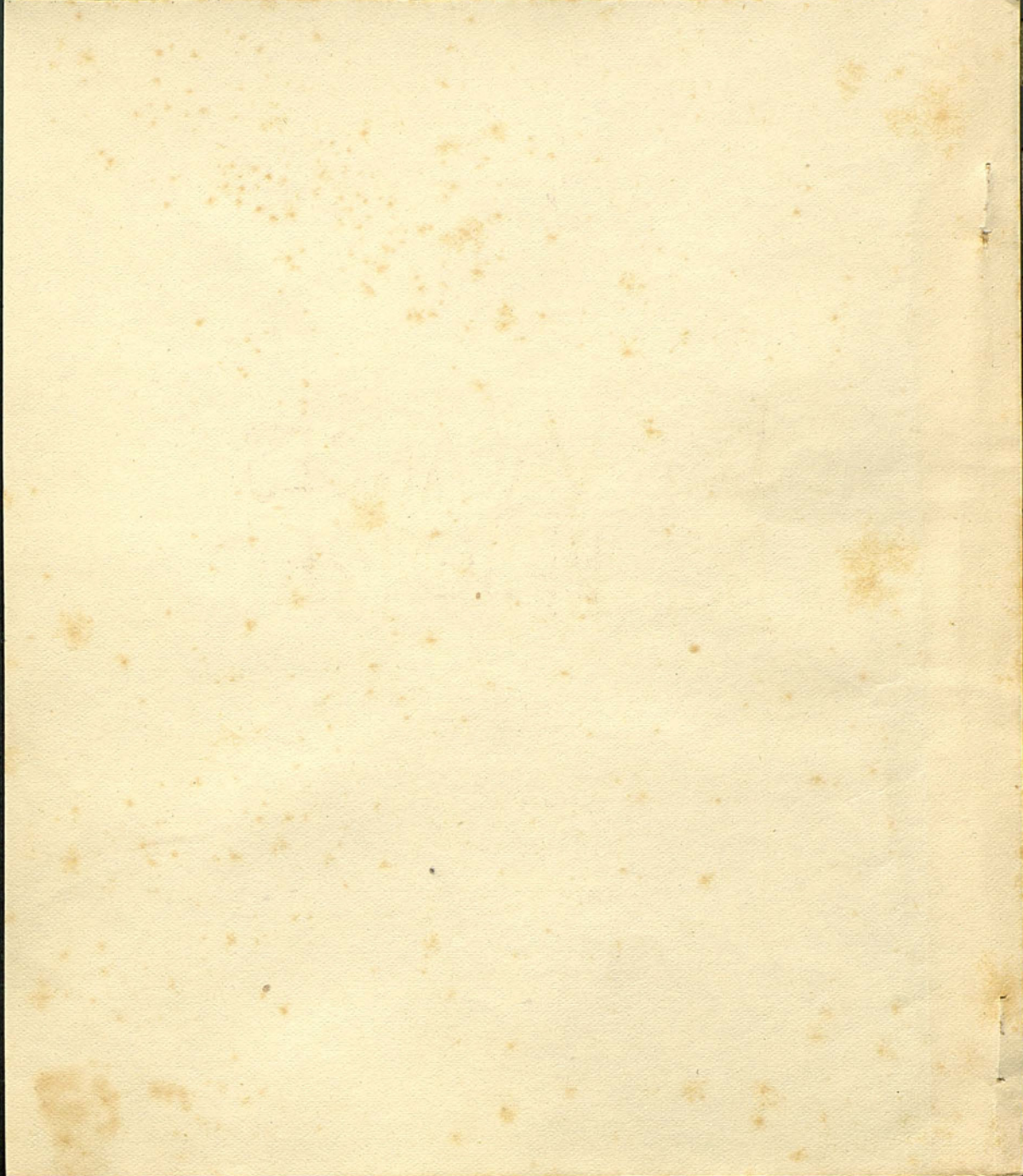

CONTE

1947

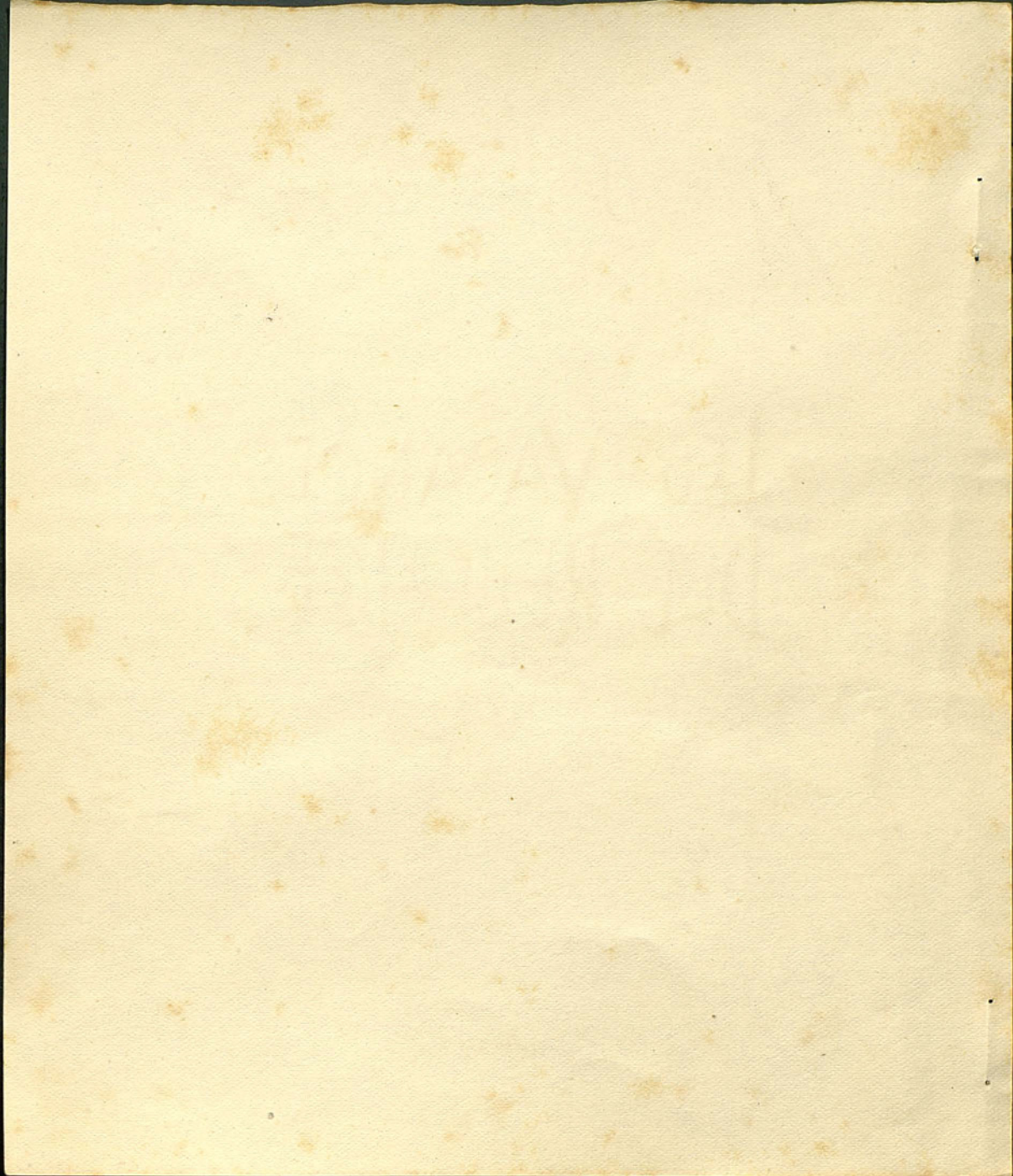

J. Vallverdú

LES VACANCES
DEL RELOTGE

CONTE

BARCELONA 1947

MARUJA fou la darrera en sortir. Dui-
a la bossa enorme de cretona, carregada
fins al màxim de totes aquelles còses
que a darrera hora apareixen fora de les
maletes quan ja haurien d'ésser-hi dins.

Per l'ull de l'escala pujà la veu
del senyoret :

--Tanqui bé, Maruja !...

Conxita, de la porta estant, un peu ja
a la cera, tornà a extremir-se desagradable-
ment com cada cop que el seu marit pro-
nunciava el nom de la minyona. Els nens,
dins el cotxe espolsaven violentment els
seients.

Contacte. Aquelles claus diminutes que
obrien les portes de l'estiuieg.

El motor remugà, satisfet, després
baladreja. Ultimament, dòcil, féu seguir el
Buick. L'antena, amb la boleta vermella al
cim, feia adéu a Barcelona.

Dalt, al pis, regnà durant una estona
encara el fantasma de l'agitació. Quedaren
uns papers sobre la taula, la làmpara de
la sala oscil·là encara tres quarts d'hora
i semblava que tots els vidres tremolessin

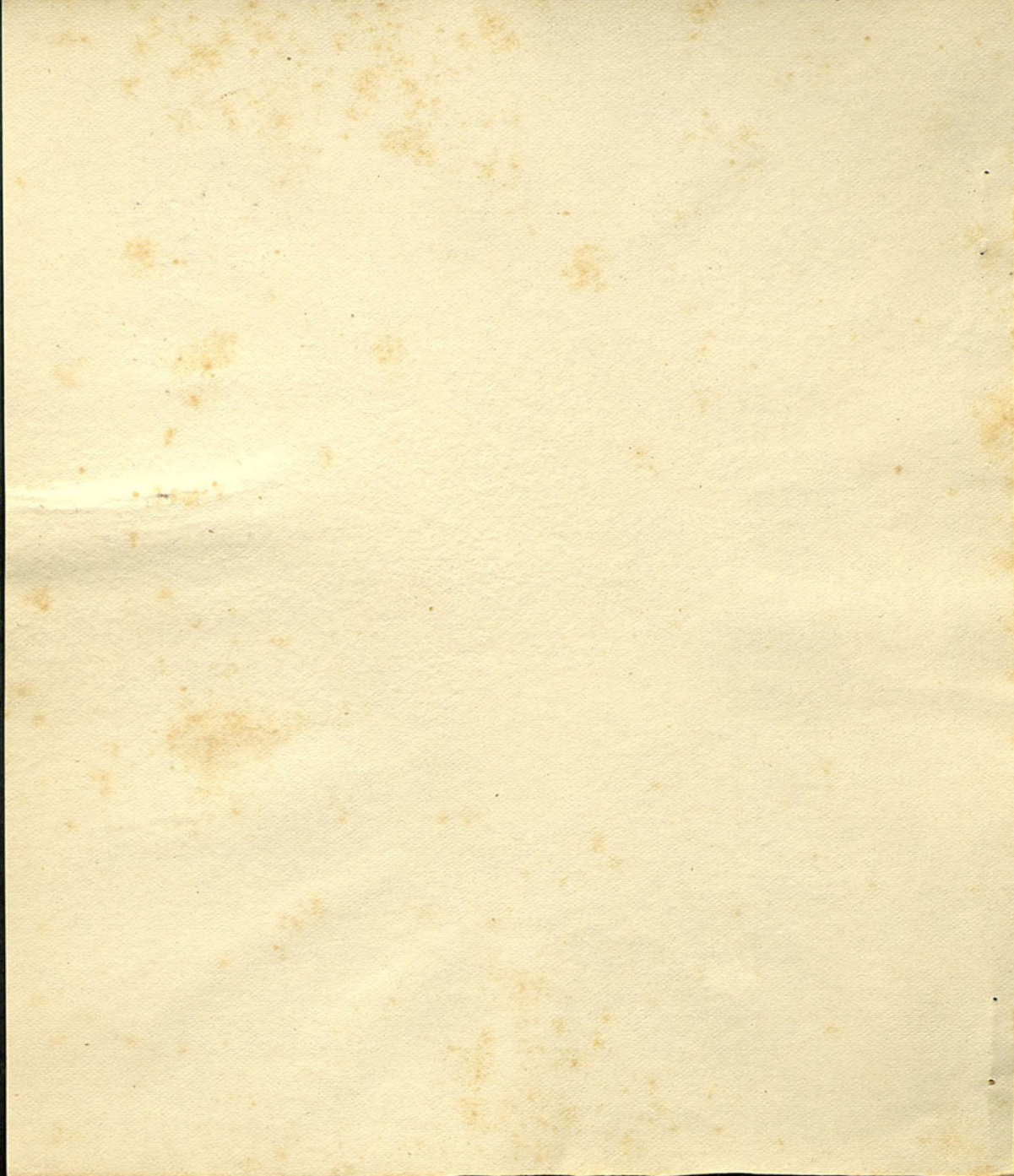
lleument. El rellotge de paret, perdé el nivellat dels seus bigotis -tres quarts menys cinc de quatre- i els decantà en una ganyota llangorosa.

Pel passadís la pols feia dansar els seus reminúsculs confettis. L'aigua d'un parell de dipòsits, finalment enmudí. El rellotge calculà que serien les set quan dins del pis comença de regnar el silenci. La ràdio estava totalment freda, i la funda blanca de la butaca gran acabà d'allisar-se les arrugues que l'enfaldillat presentava.

El rellotge, però, caminava. Passades dues hores més comença a mirar recelós al voltant seu, no fos cas que els altres immobils estadants del pis li retreguessin el seu sorollós repic. Es senti molest. Aquells ànecs del bodegó dormien més eternals que mai i les dues figuretes de Sèvres -farina a la perruca i seda a les cames- s'havien posat còmodes. La pageseta de l'aquarel, la vuitcentista, desfeta del seu cove de fruits es posava la mà a la sina, possiblement per refer arquitectures internes. Amb un ritme lent i no pas uniforme cada objecte del pis abandonat es preparava, també a passar còmodament les seves vacances.

El rellotge, gros antic, pesent, marcà les deu, les dotze, les quatre, les vuit. En fer-se la llum -la mica de llum que les persianes admetien- la seva sensació fou colpidora. Les figuretes de Sevres es pessigollejaven mandrosament a-jegudes. Els ànecs del bodegó havien lliscat més immòbils i oblidats. La pagesa dormia sota el marge verd picat de rovell. Les cadires emetien lleugeríssims espetecs, com si haguessin tingut genolls o metatarsians. La làmpara del saló replegava enlaire les llàgrimes que durant la nit havien penjat flonjes.

Tothom havia passat una nit de llibertat absoluta. Totes les coses s'havien deseixit de llur funció imposada. Totes, llevat del rellotge. Aquest seguia bellugant l'espàtula enorme del seu ventre i fent espetegar la llengua invisible, rítmicament, pesadament. Cada hora justa passava una mala estona en llençar, irreverent, les solemniats campanades. Els altres éssers, però, semblaven no donar-se'n compte.

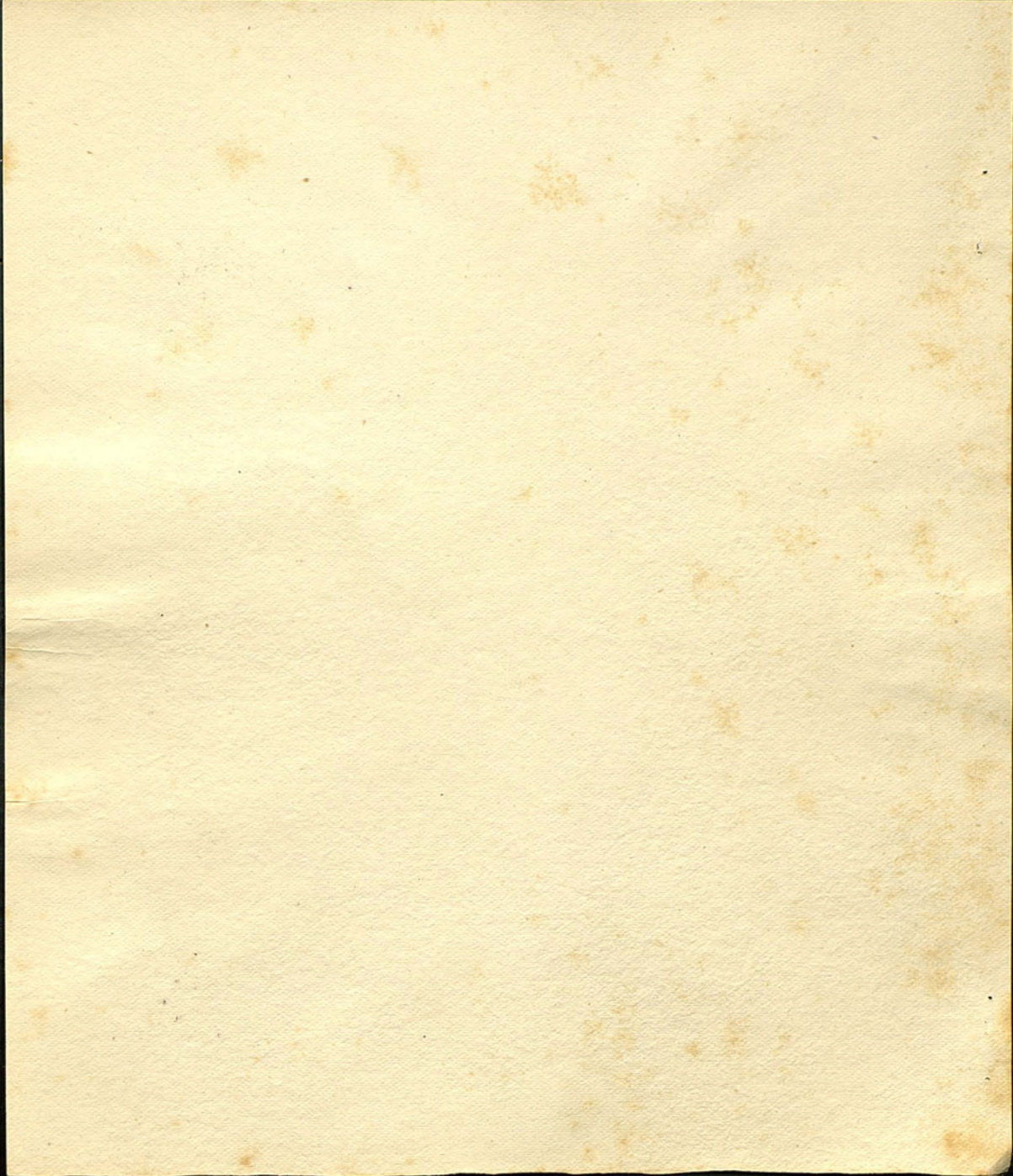
Ell, però, n'era ben conscient. De primer li sabia greu igualir-los-hi les vacan-

-ces. Després, l'egoisme dels altres, a-
vesats a llur dèria particular, el retra-
gué. Començà a desitjar que se li acabés
la corda, només pel legítim afany, aleshor-
res desvetllat, de gaudir també de les se-
ves vacances, ben merescudes.

Intenta aguantar-se el repic. Ho
aconsegua uns minuts però després, sota
pena de rebentar-se, dessistia. Els seus
esforços el feien trontollar grotesca-
ment i escruixien la seva caixa: els al-
tres éssers se'n donaren compte. Fou la
primera la fruitera ventrada. Ho digué
a les altres criatures.

Les figuretes de porcelana esclafi-
ren a riure i l'assenyalaren amb els di-
tets estirats. La ràdio romangué impassi-
ble, segura de la seva oculta energia.
Els ànecs del bodegó badaren un ull in-
solent i tocaren una mica el claxon irri-
tant de llurs goles. Era graciós, aquell
rellotge amb els seus deficiències epi-
lèptics per deturar-se. Ells reien men-
tre "Bell" suava i patia, però estava con-
demnat a que la corda li durés. La pa-
gesa de l'aquarel·la reventava grans de

raim entre les dents obeint Déu sap quin subconscient que ella mai no sospitaria.

Arribà una altra nit. En la fosca, només un desencaixament prudent d'alguna cadira que es posava còmoda, l'explomissar-se dels ànecs, la pageseta que es mocava i les rialles ofegades de la parella de Sèvres -ò, galant segle divuit !...). I, presidint-ho tot, l'incessant martelleig del rellotge, dur, sec, obsessionant àdhuc per a ell mateix.

Calcula, amb un esforç de tensió la corda que li que avà. Quatre dies ? Tres i mig ? D'aquest punt no baixaria. Es sentí trist, feble, i li vingueren ganes de desfer-se. Quatre dies i quatre nits abans que pogués descansar.

Foren quatre llargues agonies. Els altres éssers gaudien d'una llibertat total, sense límits. Les cadires, abans remogudes i vexades tot el sant dia -al matí espolsadors, a la tarda anques-, reposaven placidament com volien en el més deliciós desordre. Les figuretes de Sèvres, obligades abans a un capteniment amanerat i

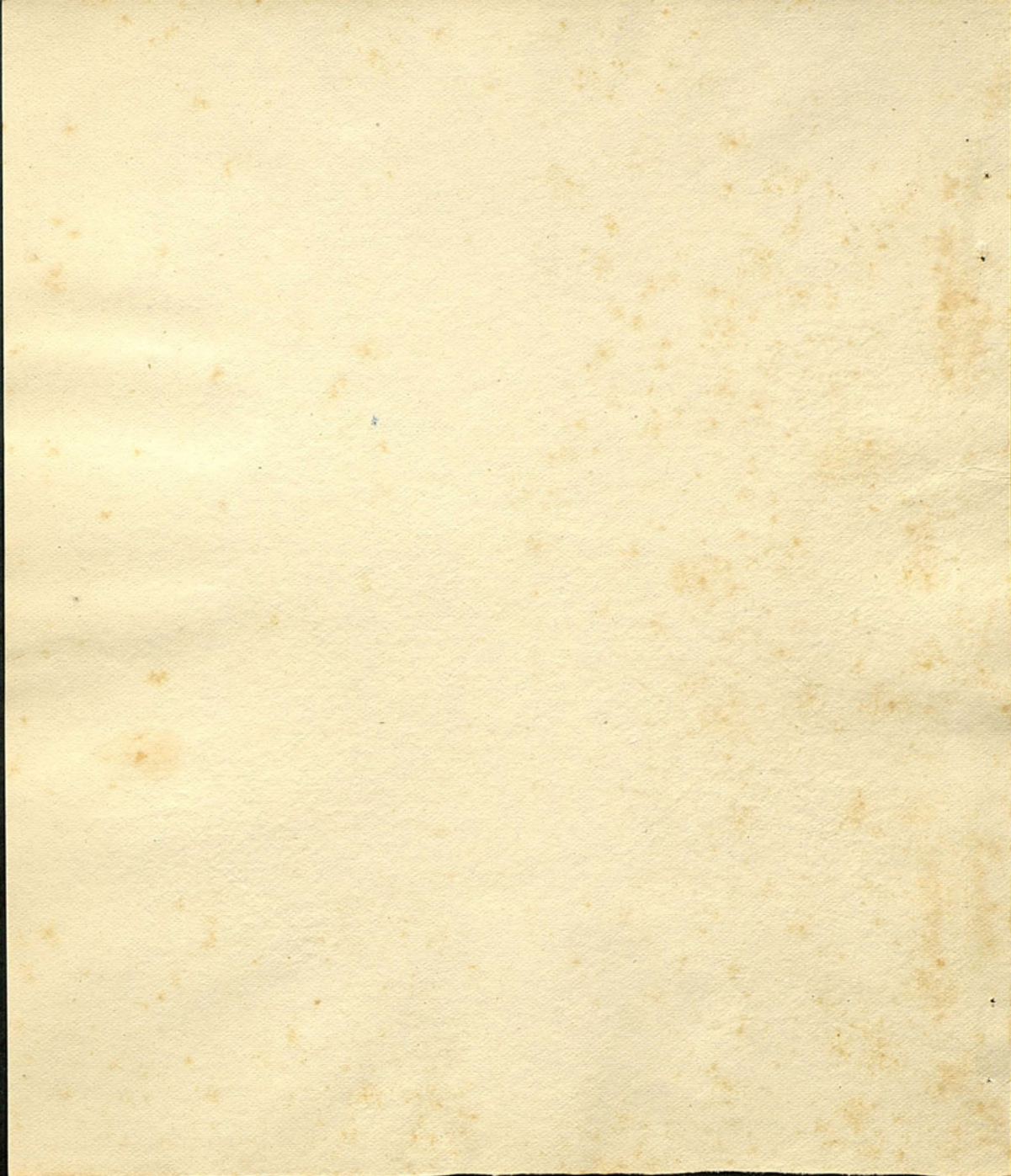
deliquescent, en pose de pavana immòbil, trescaven àgils o s'ageien mentre la pàgessa, deslliurada de trabes d'estudi pictòric, no cessava d'arranjar-se el físic corregint l'abandó imposat per l'artista a la seva figura. Fins i tot la ràdio, abans sempre sotmesa al ritme alterat de les barreges musicals callava feliç. Només ell, el rellotge, seguia víctima de la ma de l'home i no en podia deturar els efectes fins que la matemàtica, la odiosa matemàtica volgués.

PERO en aquest món tot arriba. I arribà que un bon dia, a l'hora de tocar les quatre de la tarda el rellotge tocà les tres, unes tres balbucejants, dites amb una mitja basca. El repic es féu més lent i durà encara unes dues hores. Finalment -s, havia ja fet fosc- el rellotge emeté un esgarip aguitarrat i l'espatula es quedà vertical com un termòmetre.

Es féu un gran silenci al pis.
Una asfíxia de silencis multiplicats.
Els altres éssers, hipòcrites, cuitaren

a felicitar el rellotge gros pel començ, de les seves vacances.

Ell els remercià, polit, però pensava pels dintres : "ja us les faré veure, ja".

I vingué el nou dia. Una mosca entra per un interstici de la persiana i féu l'avió una estoneta. Això distragué una mica els estiuejants de la penombra. I quan ella s'enbetirà un corc recomença la seva tasca fantasmal en qualsevol bament de porta.

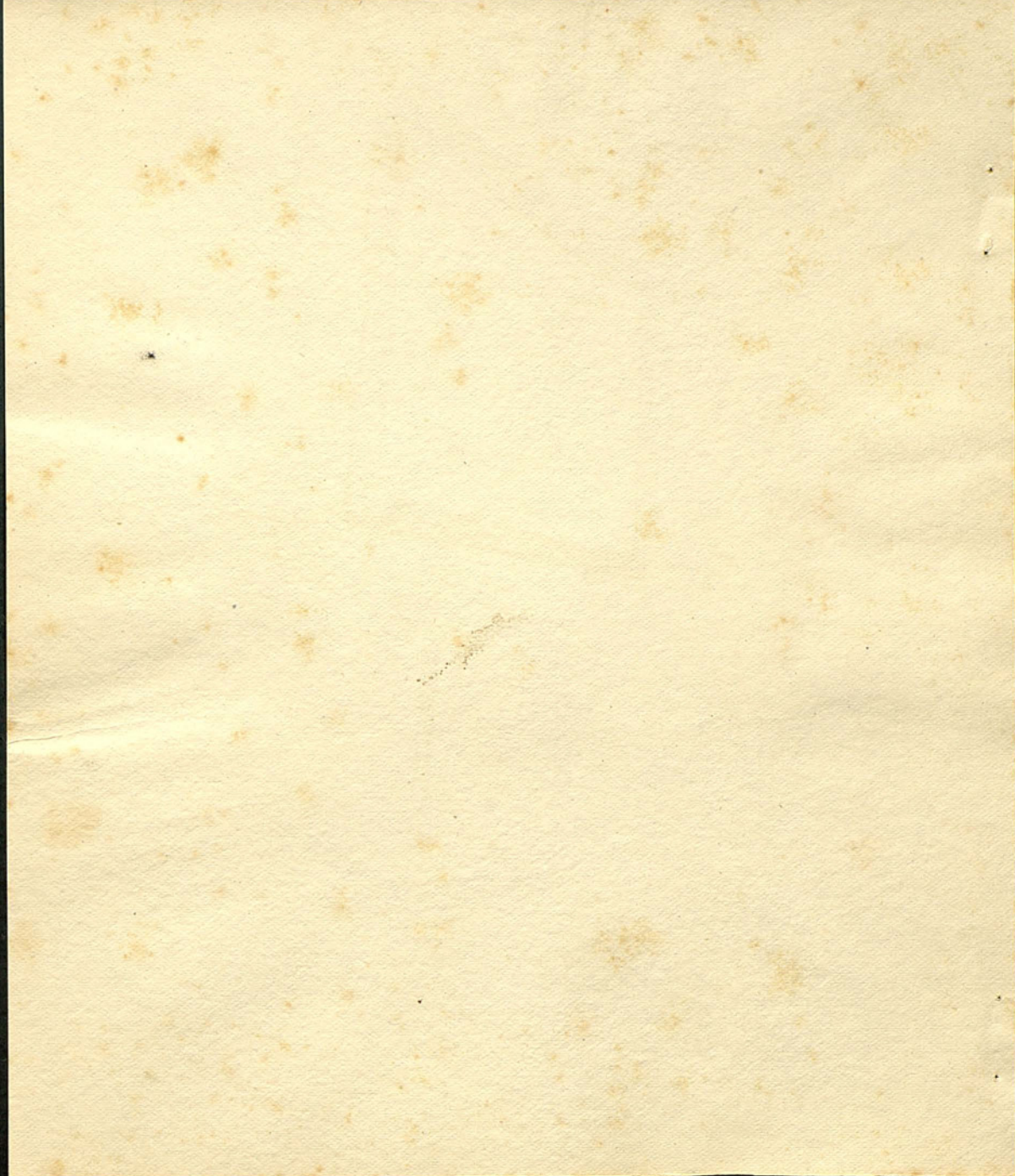
El rellotge es sentia feliç. Una mica vexat per les injustícies humanes que li havia estafat tot plegat sis llargs dies de vacances, com si ell no hagués estat el més treballador dels estris de la casa durant tot l'any.

L'havien estafat. Però ell havia planejat ja la venjança i l'assaboria a la bestreta.

TOT es produí com esperava. I un bell migdia, quan el pany del pis es deixà sentir, fatídic, i el perfum fresc de la presència de Maruja arribà amb aledonades sensuals fins al menjador i la sa-

nar-ho tot. Maruja passava, freda, pel seu costat.

Els nens havien engegat la ràdio, no per escoltar-la, sinó perquè sí. A continuació obriren el balcó i descobriren el món com cada dia.

Novament la pols pel passadís, la làmpara oscil·lant i tot fora de les maletes. Els objectes havien de tornar a llur funció imposada. El rellotge era imprescindible. Calia donar corda immediatament al rellotge.

Però l'interessat no s'hi resignava pas. Li havien estafat sis dies sencers de vacances i ell els recuperaria. Ell no tolerava aquelles arbitriarietats. Els avenços socials han d'ésser ben aconduïts. No solament els homes sinó les màquines se n'han de beneficiar, les màquines que són la veritable força motriu de la socialització. Això és el que pensava el rellotge ferit en la seva dignitat. Volia els sis dies de vacances que li havien escatimat. Pensava, doncs, descansar.

Així, quan Maruja s'enfilà a la ca-

dira no solament per donar-li corda sinó per fer ostensible a la mestressa odiada la pròpia perfecció física i fer-li patir una gelosia furient que en definitiva perjudicaria el senyoret, el rellotge romangué mut. Concentrà totes les seves energies. Maruja féu brandar l'espàtula. El rellotge la retingué vertical a la tercera passada. Ni martelleig, ni campana ni res.

Vingué el senyoret, ho volgué arranjar i no aconseguí res. El rellotge no caminava. Per fer gràcia a qui fos digué: --B S'ha declarat en vaga".

"Aquesta és la frase consabudaB pensà el rellotge. No poden comprendre que vulguem mantenir un dret nostre. Si no ens escarrassen consumint-nos d'exploració soferta és que fem vaga. Bé, digues-li com vulguis però jo no treballo.

I feu sis dies més de vacances. Tothom complia ja la seva tasca. La ràdio fou marejada i les figurettesseguien en llur incòmode posició.

I el rellotge parat se'n reia i es

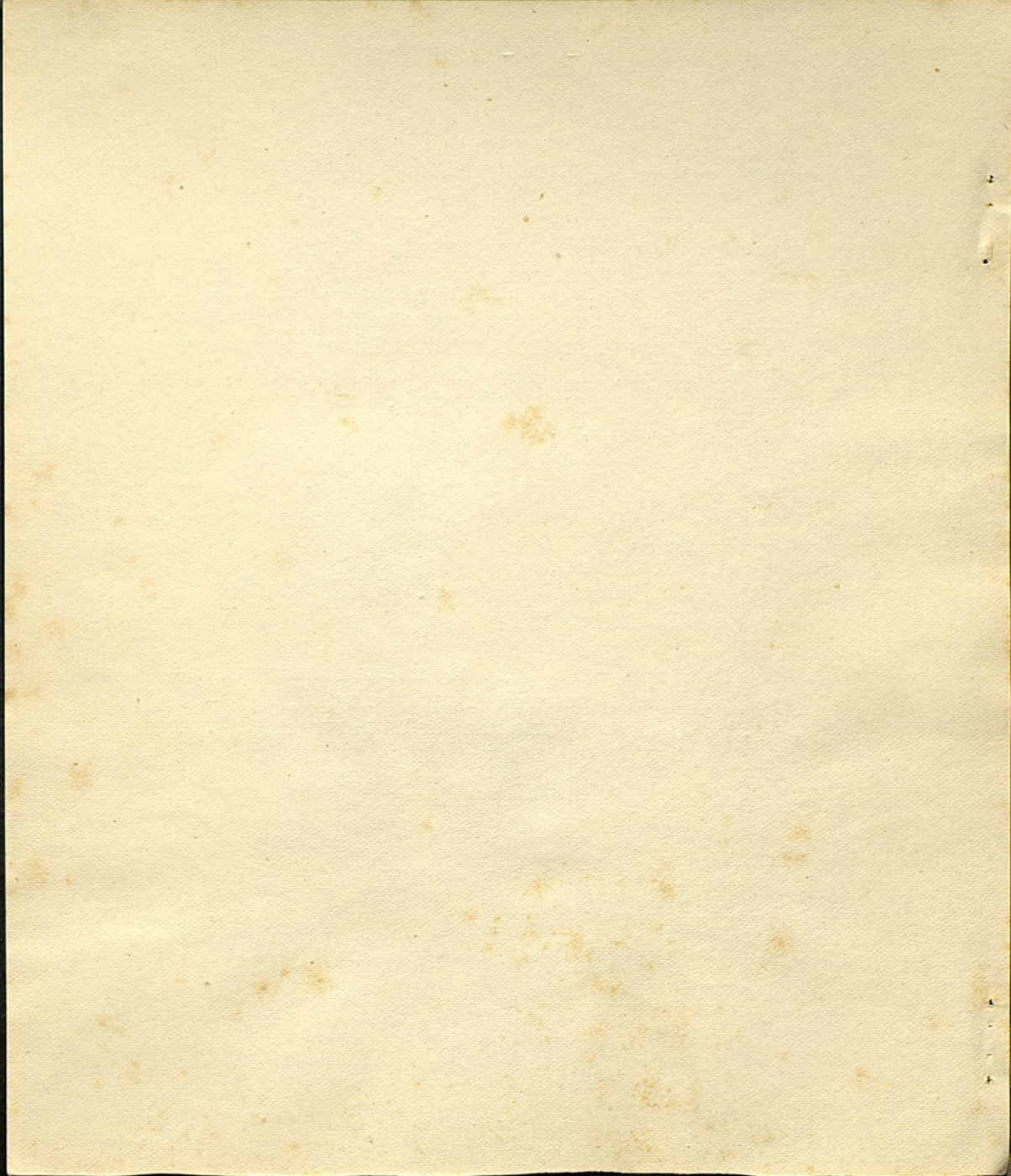
reia del senyoret treballant tot el sant dia al despatx per tal que l'altre any poguéssin anar a estiuajar més dies, i es reia dels nens anant a escola, i de la mestressa recelosa i de la minyona escarràs, ell que ara res no feia.
O, quin regust més dolç té la venjança.!

El
rellotge,
però, era
just.

Al sisè dia comptat va emetre un guitarrreig i acte seguit reempregué, dale-rós, la marxa i mesura del tirà TEMPS.

AQUEST EXEMPLAR UNIC
FOU ACABAT D IMPRI -
MIR ALS OBRADORS DE
LA CASA " LICEO GAR-
CIGOY A BARCELONA ,
EL DIA VUIT DE SETEM
BRE DE MIL NOUCENTS
QUARANTA SET .

D / E / F / LL /

